

1. Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite

Ohjeen tarkoitus on konsernin johtamisen edellytyksiä ja omistajaohjausta, varmistaa omistajapolitiikan toteutumisen sekä määrittellä, miten tytäryhteisöjen ohjaus, seuranta, raportointi ja valvonta järjestetään.

2. Soveltamisala

Konserniohje koskee yhteisöjä, joissa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta. Tämän lisäksi ohje koskee kirjanpitolain 7 ja 8 §:n osakkuusyhteisöjä soveltuvin osin, jos kunnalla on vähintään viidesosan tai enintään puolet yhteisön äänimäärästä.

3. Konserniohjeen käsittely ja hyväksyminen

Konserniohjeen hyväksyy Jämijärven kunnanvaltuusto.

4. Konserniohjeen sitovuus

Konserniohjetta noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhtiöissä, jollei niitä koskeva lainsäädäntö tai sellainen sopimus, jota ei voida muuttaa enemmistöpäätöksellä, muuta edellytä. Omistajaohjausta käytettäessä on otettava huomioon yhteisön omistajien tasavertaisen kohtelun periaatteet.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta. Konserniohjeen noudattamatta jättäminen voi kuitenkin johtaa vahingonkorvausvastuuseen, jos sen noudattamatta jättämisestä on merkittävää haittaa tai vahinkoa tytäryhteisölle tai omistajalle.

5. Konserniohjaus ja -johtaminen

Konsernijohtoon kuuluvat kunnan hallintosäännön määrittelemät tahot. Konsernijohtoon kuuluvien henkilöiden roolien lisäksi hallintosääntö määrittelee konsernien toimintaan osallistuvien tahojen tehtäviä.

Näiden tehtävien lisäksi konserniohjeella edellytetään, että

- kunnanjohtajalla ja kunnanhallituksen puheenjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus tytäryhteisöjen hallituksissa
- konserniin määrätty yhtiökokousedustaja varmistaa, että yhtiön hallitus, vastaava toimitusjohtaja ja toimitusjohtaja ovat toimineet lain, yhtiöjärjestyksen, konserniohjeen ja muiden säännösten mukaisesti
- yhtiökokousedustaja varmistaa, ettei yhteisössä ole toimittu kunnan edun vastaisesti

- yhtiökokousedustaja esittää tarvittaessa vastuuvapauden eväämistä ja ilmoittaa havaitsemistaan ongelmista konsernijohtolle

Lisäksi valtuutetaan

- kunnanjohtaja käymään tarvittavat neuvottelut tytäryhteisöjen hallituksen puheenjohtajien tai toimitusjohtajien kanssa
- yhtiökokousedustaja nimittämään tytäryhteisöjen toimielimet, joiden jäsenillä tulee kokonaisuudessaan olla riittävä toimialan ja talouden asiantuntemus.

Valtuusto asettaa tytäryhteisöille talousarviossa tarvittavat tavoitteet.

Konserniyhtiöillä on kunnassa vastuuhenkilö, jotka ovat kunnanjohtajan määräämiä. Ilman muun määräyksen voimassaoloa kunnan konserniohjeen hyväksymishetkellä olemassa olevien taloyhtiöiden vastuuhenkilönä toimii tekninen johtaja ja Jämin Hiihtotunneli Oy:n vastuuhenkilönä yleishallinnon viranhaltija tai työntekijä. Tehtävän määrääminen kuuluu esimiehelle. Vastuuhenkilöt raportoivat kunnanjohtajalle. Vastuuhenkilöt varmistavat hallintosäännön ja tämän ohjeen mukaisten määräysten toteutumista.

6. Konsernitilinpäätös

Konserniyhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi. Kunta laatii kuntalain mukaisen konsernitilinpäätöksen. Konserniyhteisöjen tulee järjestää kirjanpitoa siten, että kunta voi laatia konsernitilinpäätöksen lain mukaisesti. Konserniyhteisöt toimittavat tarvittavat tiedot kunnan taloushallintoon sekä noudattavat kunnan talous- ja hallintopäällikön antamia ohjeita arvostus- ja jaksotuseriaatteista.

7. Talouden hoito ja rahoitus

Konserniyhteisöt raportoivat kunnanjohtajalle kaikista yli 5000 euron ylittävistä investointisuunnitelmista, kaikista rahoitustarpeista sekä taloudellista tappiota ennakoivista tekijöistä.

8. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen kuuluvat tytäryhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajan vastuulle. Riskeistä tulee raportoida tilinpäätöksen yhteydessä valtuustolle. Jos yhtiön toimintaan liittyvä merkittävä riski on realisoitumassa, on sen välitön raportoiminen niin vastuuhenkilön, konsernijohtajan jäsenen kuin tytäryhteisön hallinnon jäsenen velvollisuus.

9. Kuntakonsernin tarkastus

Kunnan tytäryhteisöllä on oltava tilintarkastaja. Tilintarkastajan valinta kuuluu yhtiökokoukselle. Kunnanhallitus voi antaa ohjeen tilintarkastajan valinnasta yhtiökokousedustajalle.

Kunnanjohtajalla on oikeus tarkastaa tytäryhteisöjen toimintaa ja taloutta sekä saada tarkastustoiminnan edellyttämät tiedot.

10. Tytäryhteisön neuvotteluvaihtoehdot ja ennakkolupatarve

Tytäryhteisön on haettava omistajan ennakkokäsitys tehdessään päätöstä merkittävästä asiasta, kuten

- tytäryhteisön perustaminen
- yhteisön toiminta-ajatuksen muuttaminen
- yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen muuttaminen
- kiinteistökaupat
- yrityskaupat
- osakkeiden merkintä
- toimintaan nähden tärkeän omaisuuden myyminen, luovuttaminen tai panttaaminen sekä yli 5000 euron vuosivuokralla vuokraaminen
- merkittävät henkilöstöpoliittiset ratkaisut
- periaatteelliset tai taloudellisesti merkittävät sopimukset
- konkurssiin, selvitystilaan tai saneerausmenettelyyn hakeutuminen
- henkilöstön palkkaus

Omistajan ennakkokäsityksen saaminen ei muuta tytäryhteisön johdon taloudellista vastuuta.

11. Arkistointi

Tytäryhteisöjen asiakirjat arkistoidaan kunnan arkistoon.

12. Hankinnat

Tytäryhteisöt noudattavat hankinnoissa kunnan voimassaolevia ohjeita, hallitusten puheenjohtajien tai toimitusjohtajien noudattaessa tulosaluepäälliköille kunnan hallintosäännössä määrättyjä rajoja ja muutoin päätöksenteon edellyttäessä hallituksen päätöstä.

Konserniyhteisöt selvittävät palveluja hankkiessaan kunnan tarjoaman palvelun mahdollisuudet sekä hankintayhteistyömahdollisuuden kunnan kanssa. Muuten hankintoja tehdessään konserniyhteisöt pyrkivät konsernin kannalta edullisimpaan tulokseen.

13. Tiedottaminen

Kunta vastaa tytäryhteisöjen tiedottamisesta, kuitenkin niin, että kunnan tiedotusvastuullisten ja tytäryhteisöjen hallitusten puheenjohtajien tai toimitusjohtajien kesken voidaan sopia muusta.